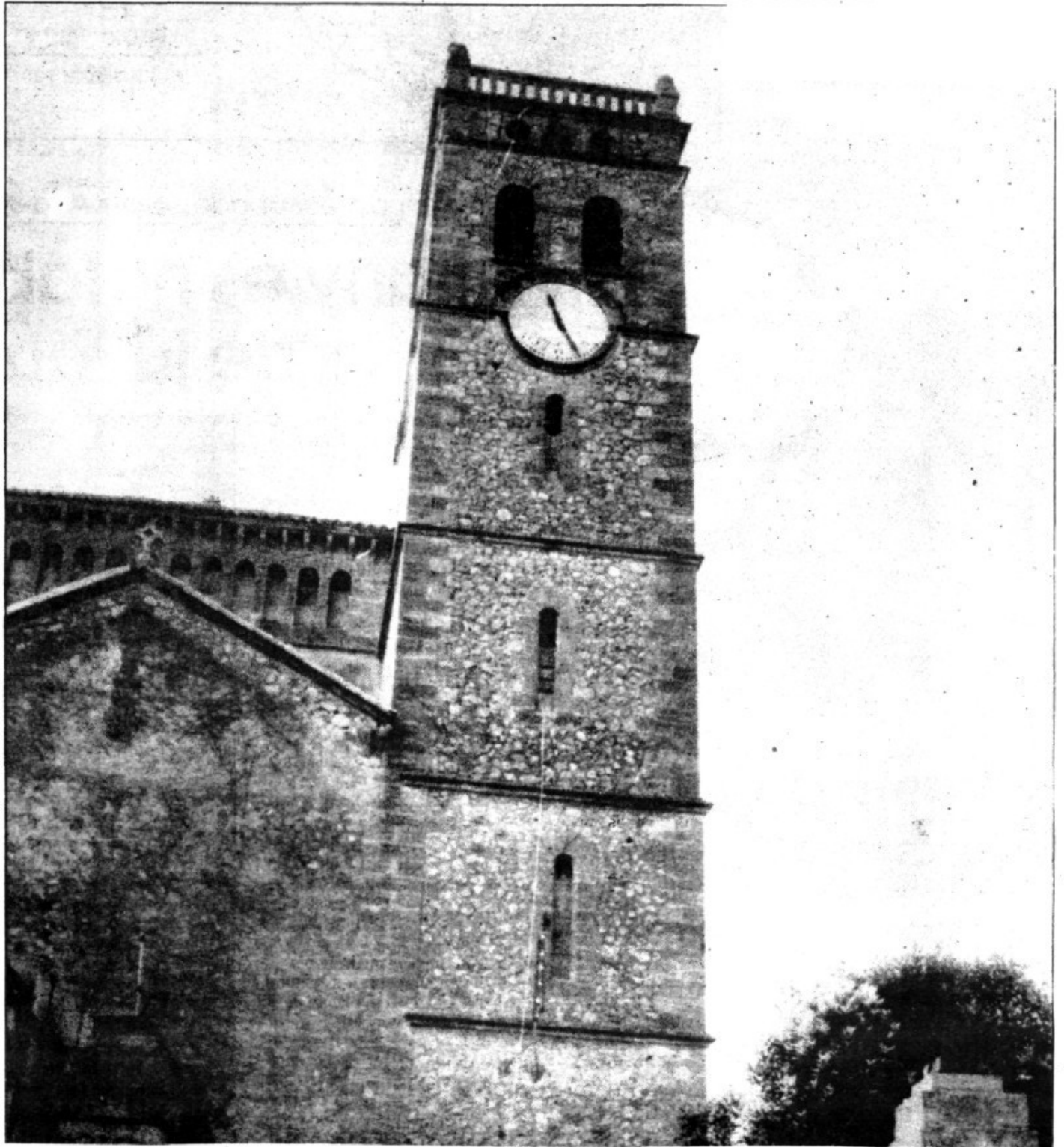




Nº 165

ARIANY

Setem.-oct.-nov.-desem. 1988



ARA FA 19 ANYS QUE...

...L'actual rei d'Espanya, Joan Carles I, llavors Príncep d'Espanya enviava un telegrama al Sr. Rector d'Ariany, deia el següent:

"Muy agradecido cordial felicitación.

Saludale atentamente.

Joan Carles".

Era la resposta al que varen enviar el 2 d'agost de 1969 el batle d'Ariany, Melcion Julià, i el rector D. Mateu Amorós al Excm. Sr. D. Nicolau Cotoner, Marquès de Mondéjar i d'Ariany, perquè felicitàs a D. Joan Carles per haver estat designat successor a títol de Rei a la Prefectura de l'Estat.

...Hi havia una gran afició a l'excursionisme entre els joves. Es feren excursions al Port de Pollensa, a Bonny, al Puig de San Nofre, i al Puig de San Salvador de Felanitx.

...El grup de teatre del Teleclub de Sineu va representar a Ariany l'obra "El tio Pep se'n va a Muro".

...Un 20 de setembre tengué lloc un festival "poètico-musical".

...Arribava un nou mestre a Ariany per fer-se càrrec de l'escola unitària de nins, era D. Fèlix Estelrich.

...Un 30 d'agost celebrava missa primera el Rdo. D. Bernat Font Ribot, Pbro., concelebraven D. Josep Caldentey y D. Jaume Barceló, Pbro.

Hi va assistir el batle de Petra, D. Antoni Bauçà.

...Es seguien fent tómbols i rifes per arplegar fons pel Local Parroquial.

...Es comprava un piano a la parròquia per valor de 11.000 ptes. Les pagaren amb: 3.000 ptes., de D. Joan Genovard i la seva esposa Catalina, 4.000 ptes., de la parròquia i 4.000 ptes., dels nins i nines del coro parroquial.

...El moviment demogràfic fou el següent:

Naixements, 14

Defuncions, 11

Casaments, 6

...El mes de novembre començava un curs de Dança i Música de corda per tal de formar una Agrupació Folklòrica. Hi assistiren 35 alumnes.



ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA CONSELL INSULAR DE MALLORCA

PERSONA DEL POBLE

Un any més hem de triar una persona que pels seus mèrits representi un poc al nostre poble, ha d'esser una persona que mitjançant la seva feina hagi pogut fer un poc d'història dins Ariany.

La tasca d'haver de triar a una persona d'aquestes característiques és una tasca difícil, en primera perquè dins Ariany no gaudim de gran quantitat de persones per poder triar i en segon lloc perquè ens és molt difícil presentar una sola persona dins un poble en què tots ens coneixem i això en pot deixar qualcuna que altres persones poden trobar més idònea o que ha fet més mèrits per esser reconeguda, però a l'hora de presentar-ne una ens hem hagut de decidir i enguany ho hem fet triant a En Jaume Costa, més conegut per tots nosaltres com "En Jaume de sa farinera", i si hem triat a En Jaume és perquè trobam que durant la seva vida ha anat fent una, o millor dit, unes obres que és ben segur que li han donat més d'un maldecap i també com no, alegries i potser que a vegades no se li ha reconegut la seva feina. A l'hora d'explicar la seva tasca dins Ariany no sabem molt bé per on començar, hi ha tres coses fonamentals per les que coneixem a En Jaume, la primera potser perquè és l'obrer de la Mare de Déu, la segona per haver fet resorgir el futbol, i per acabar per ser el principal impulsor i organitzador de les carreres del dia de Pàsqua. Ara anem a explicar cada una de les activitats.

Des de fa 30 anys En Jaume és l'obrer de la Mare de Déu, gràcies a ell encara avui dins Ariany podem dir que gaudim d'una de les darreres tradicions que vàrem heretar dels nostres avantpassats i els seus inicis es perden dins el temps de la nostra història, naturalment aquesta tradició és la recollida de l'alfabaguera el dia de la festa, la recollida es fa el dematí per les cases del nostre poble per després poder-la repartir a l'ofici del mateix dia, tots sabem que En Jaume sense l'ajuda d'altres persones no ho podria fer, però ell és el que fa més anys que s'encarrega de fer aquesta feina.

El segon motiu és perquè dins Ariany un temps enrera hi havia un

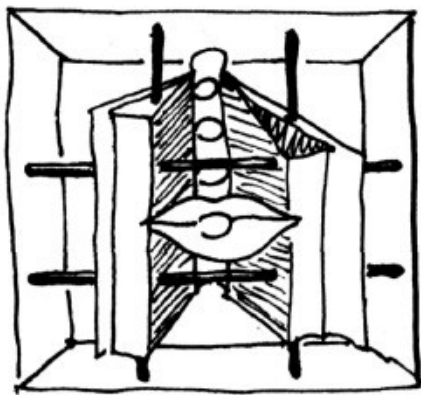
equip de futbol, però com passa amb la majoria de les coses va desaparèixer fins que fa un parell d'anys va tornar resorgir aquest esperit esportiu i es va crear la Societat Esportiva Ariany, i un dels més importants impulsors va ser En Jaume, que degut a la seva feina i amb la seva animació avui podem estar orgullosos de tornar tenir un equip que ens representi, i donar un poc de vida al poble.

El darrer motiu d'aquesta elecció és la diada ciclista del dia de Pàsqua, En Jaume va ser l'organitzador i l'home que va fer possible que avui cada any el dia de Pàsqua, es celebri una de les carreres més importants de Mallorca dins el món del ciclisme, aquesta diada de cada any agafa més força, i de cada any són més els corredors que venen, la propera edició ja serà la que farà 11.

És bo de fer veure l'esforç i dedicació que En Jaume ha posat a totes aquestes coses, perquè una cosa quan du més feina i s'hi ha de posar més esment és quan comença i el nostre personatge sempre ha estat a l'època més difícil, al començament, i el que és més important és que una vegada començada sempre i cada any hi ha anat posant l'il·lusió com si es tractàs de la primera vegada.



Sé ben segur que més d'un trobareu molt curiós i interessant aquest fragment de l'obra d'Antonio Furió "Panorama histórico-artístico de las islas Baleares" que data de l'any 1840, i que conta l'anada de l'autor al nostre poble.



Con el deseo de prepararnos para pasar aquella tarde al pueblo de Ariany nos fuimos á comer con el doctor D. Bartolomé Ribas presbítero, nuestro buen amigo, el cual nos habia de acompañar en aquel viage.

Despues de haber caminado una media legua escasa llegamos al pueblo de Ariany, que se compone de unas cien casas, situadas sobre una pequeña eminencia, á las que circuye una pared parecida á un muro, con solo una barrera que á manera de portillo da entrada á la poblacion. Es verdad que por la parte opuesta se ve esta descubierta; pero un espeso bosque le sirve por allí de valla. Desde muchos años tenia Ariany su pequeño oratorio dedicado á nuestra Señora de las Nieves, y quando vino de la corte en 1717 D. Márcos Antonio Cotoner con el nuevo título de marques de Ariany, trajo una figura de nuestra Señora de Atocha, á la que sobre los cimientos del antiguo oratorio le dedicó una pequeña rotunda, que por falta de estribos vino al suelo, y los vecinos quando fuimos á visitar la aldea de nuestro argumento, la estaban reedificando á manera de un cuadrilongo. Nada vimos en el pueblo mas digno de notar que la sencillez de sus vecinos, de los que nos despedimos para regresar á Petra, donde pernoctamos, y la mañana siguiente fuimos á ver á...

DIA A DIA

* Al mes de setembre va visitar Ariany el conseller d'agricultura Pere J. Morey, els ramaders el convidaren a dinar de porcella, i els agricultors no aconseguiren cap duro ni un per les pèrdues resultants de la calabruixada que els va fer mal bé tota la cullita.

* El dimecres 28 de setembre un grup de persones es va presentar a l'Ajuntament per tal de mostrarse contràries a la sanció imposta per Insalud al metge Bartomeu Tous Fluxà, per la qual el suspènien de sou i feina durant tres mesos. El batle i el rector redactaren una carta, amb la que es varen arregar firmes per intentar que fos anulada la sanció. No varen aconseguir-ho.

* El dijous, 13 d'octubre, tingué lloc la inauguració del curs d'educació d'adults amb una conferència al saló de l'Ajuntament, "Curiositats físiques". Els curssets que es duran a terme son: graduat escolar, anglès, català, tall i confecció, i mecanografia.

* El mes de novembre comença a medicar el nou metge, D. Rafel Mira Esteve. Durant el temps que li pertorqui romandrà nit i dia a Ariany.

* El diumenge 20 de novembre s'inaugurà el local de la tercera edat d'Ariany amb la presència del President del Consell Insular de Mallorca. S'Esbart d'Auberg, oferí els seus balls als assistents.

* També durant el mes de novembre tingueren lloc les proves per a l'elecció del nou municipal. L'elegit fou En Miquel Ribot Mestre.

* L'Ajuntament d'Ariany va retre homenatge el 19 del mateix mes a En Miquel Es Saig, amb motiu de la seva jubilació. Es varen reunir els batles i regidors que han passat per la Sala durant els anys que l'amo En Miquel ha exercit de Saig.

* Dissabte 26 de novembre partiren dos autocars d'excursió cap a la Serra de Tramuntana. Era l'excursió que cada any ofereix l'Ajuntament d'Ariany als seus majors. L'itinerari fou el següent: Lluç, Sa Calobra, Gorg Blau, Cúber, Sóller, Port de Sóller, Deià, Valldemossa i el dinar fou a Ca'n Penasso amb la companyia del President del CIM D. Joan Verger.

* El dimarts 29 de novembre, a la biblioteca es va projectar la pel·lícula "Educao a Rita" dins el programa d'educació d'adults.

* El passat dia 25 d'octubre, a l'ajuntament d'Algaida, va tenir lloc l'acte oficial d'entrega d'una, de les dues màquines adquirides pel Consell Insular de Mallorca, per a la neteja de les voreres dels camins rurals de Mallorca. Aquesta màquina serà utilitzada per tota la mancomunitat del Pla de Mallorca.

A l'acte hi assistiren el President del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger Pocoví; així com els Batles de la Mancomunitat del Pla (els d'Algaida, Petra, Inca, Ariany, Lloret, Llubí, Maria de la Salut, Sancelles, Sant Joan, Sineu i Vilafranca de Bonany)

Després de l'entrega oficial del vehicle que ha suposat una despesa de més de set milions de pessetes al CIM, es va fer una demostració pública del funcionament d'aquesta màquina (un tractor JOHN DEERE 2650 SDT amb una segadora desbrozadora Epoke GH-50 montada lateralment en el tractor).

Retall de la revista "Comunicació Lluç", amb la benvinguda que el prior de Lluç va fer el dia de la presentació de l'escut d'Ariany.

BENVINGUDA A LA PEREGRINACIÓ D'ARIANY, PRESENTACIÓ DE L'ESCUT 8 MAIG 88*

Siau benvinguts germans peregrins de Lluç.

Benvinguts vosaltres, peregrins del poble d'Ariany; de la terra fèrtil dels bons sementers i de les millors persones.

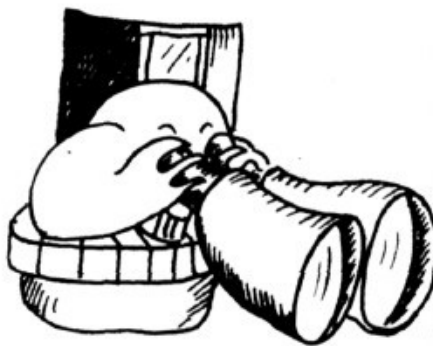
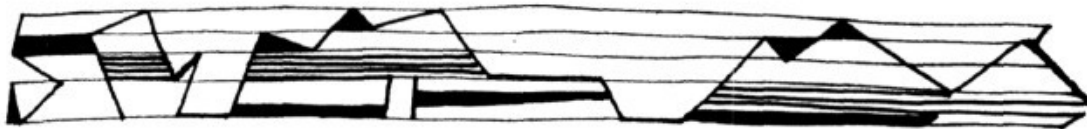
Veniu amb aires de llibertat i de pregària, dugent el nou escut del vostre municipi per a posar-lo al Cambril davant la Mare de Déu de Lluç: talment una oració continuada i ferma perquè Ella escolti, dia rera dia, les vostres peticions i obtengui del seu Fill Jesús abundoses gràcies.

La vostra presència aquí ens fa també present un

arianyer il·lustre a Lluç; el nostre Germà Bartomeu Susama, pagès humil i sant que per espai de gairebé seixanta anys va se l'hostatjador servicial i incansable d'aquest Santuari, que, a més de donar cel·les als peregrins, donava a tothom recapte de bondat, incontables rosaris d'avemaries i el testimoni evangèlic d'una vida exemplar.

Que aquesta Eucaristia nodresqui i faci créixer en nosaltres la mateixa fe que va viure a Lluç el bon germà Tomeu. La fe en Jesús Ressuscitat que dona coratge, ens fa servidors de franc, i umpl el cor de pau i de goig.

** Amb l'ofrena de l'escut d'Ariany es clou la corona dels 53 escuts dels municipis de Mallorca, embellint i donant significança al cambril de la Mare de Déu de Lluç. El primer, el d'Escorca, fou presentat per La Diada de 1983, Obertura de l'Any de Lluç.*



DESDE MI VENTANA



¿Y SI FUERA DE ARIANY?

Y ahora resulta que hay más de un aguafiestas que se atreve a decir que Fray Junípero Serra no nació en Petra sino en Ariany. Y añaden que si no se ha destapado el tarro, es para no enturbiar las buenas relaciones existentes entre las dos poblaciones mallorquinas. Dicen que hasta tienen localizada la casa en donde nació y que lo podrían demostrar, pero que no lo hacen por lo de las buenas relaciones.

Todo es posible, pero también se habla mucho de los distintos lugares en lo que nació Colón, y todos dicen disponer de pruebas. En todo caso, sería interesante que alguien las aportara.



* Al suplement BRISAS del diari Última Hora i Balears hi sortia aquella curiosa resenya d'Ariany i fra Ginebró.

Caldria fer un pensament: anar o no a cercar-ho?

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa son ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

Ja treballam a la Mallorca del segle XXI!



CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ELS NOSTRES SANTS DE CADA DIA

EL BEAT PERE CLAVER

La seva festa és el dia 9 de setembre, fill de Verdú, jesuïta de gran virtut, que va visitar terres americanes, va redimir molts incrèduls i infidels i treballar per alliberar els negres de l'esclavitud, esforços que li varen valer el títol d'Apòstol dels negres.

Conten que durant els cinquanta anys que va viure a les Amèriques convertint negres, mai no va despullar-se ni per dormir, i que sempre va portar una mateixa roba, la qual mai no va rentar. A desgrat d'usar-la sempre, va anar fins al darrer dia tan net com el primer i sense dur-hi mai el més mínim esquinçament i desprenia una agradosa olor que revelava la seva santedat ja en vida.

Quan el part no es fa planerament la despulla, hom reclama sant Pere Claver. A Verdú es conservava, fin ara, en la casa on va néixer, convertida en capella, una estella de fusta de la biga d'on penjava la corda en la qual va aferrar-se la mare del sant quan el va infantar en un part molt difícil.

Aquesta estella, tinguda com una relíquia, es considera molt bona per afavorir els parts laboriosos.

Antigament es feia un ball de càn-tirs, en el qual els ballaires dansaven amb un càn'tir al cap.

EL BEAT MIRO DE TAGAMANENT

És el dia 12 de setembre, fill de la noble família de Tagamanent i nascut en el castell del mateix nom, en els contraforts de Montseny i terme d'Aiguafreda. Fou canonge agustinià del convent de Sant Joan de les Abadesses, i rebutjà sempre els honors que per raó de la seva santedat i de la noblesa de llinatge i categoria de bressol li havien estat oferts. Tenia el do miracler; tant era així, que la gent l'anomenava el Pere Miró dels Miracles. Hom l'invoca pel mal de cap i de queixal.

SANT ISOP

El dia 1 d'octubre es celebra la seva festa, és el patró dels lleigs i geperruts, dels contrafets en general i de les persones de mala fesomia. També el veneraven i s'hi encomanaven els qui es tenien per graciosos i els qui havien de viure de l'art de la gràcia i de l'acudit; sens dubte associaven la idea que tenien del sant amb la de l'Isop, gran flautista i mestre magne de la gràcia del dir i dels acudits genials. Ho confirma encare el fet que, en les llars patriarcales, avui precisament era de rigor llegir una estona les faules d'Isop. La

gent analfabeta solia guardar els quatre llibres que tenia, dins d'un cabasset,

posat comunment a la lleixa de la llar, tocant a la paret i al faldar de la xemeneia. A pagès, les masies que dormien sota el redós d'un llorer secular, si aquest era prou espès de fullam per a poder guardar de la pluja el cabasset dels llibres, solien guardar-los, efectivament, enmig del brancatge de l'arbre. Entre els llibres del cabasset mai no hi mancaven les faules d'Isop. Avui el cabasset era baixat amb certa solemnitat, i tenia lloc una sessió de lectura a càrrec del familiar que sabia llegir, el qual era escoltat per tots els de la casa amb adilitament. Era corrent que entorn del tema de cada faula la gent vella fes un comentari i en tregués unes conseqüències de filosofia popular ampliadores de les que hi feia el llibre.

Contra les cremades hom invoca sant Isop, el qual surt retret en la següent oració:

Sant Isop va al bosc;

Sant Isop crida;

Jesús li respon:

- Què tens Isop?

- Senyor, he caigut al foc.

- Aixeca't Isop,

signat i persignat

fins a la cintura;

aquesta cremadura

que no tiri avall.

A honra i glòria de les tres persones

de la Santíssima Trinitat,

que el mal de cremadura d'En...

es curi ben aviat.

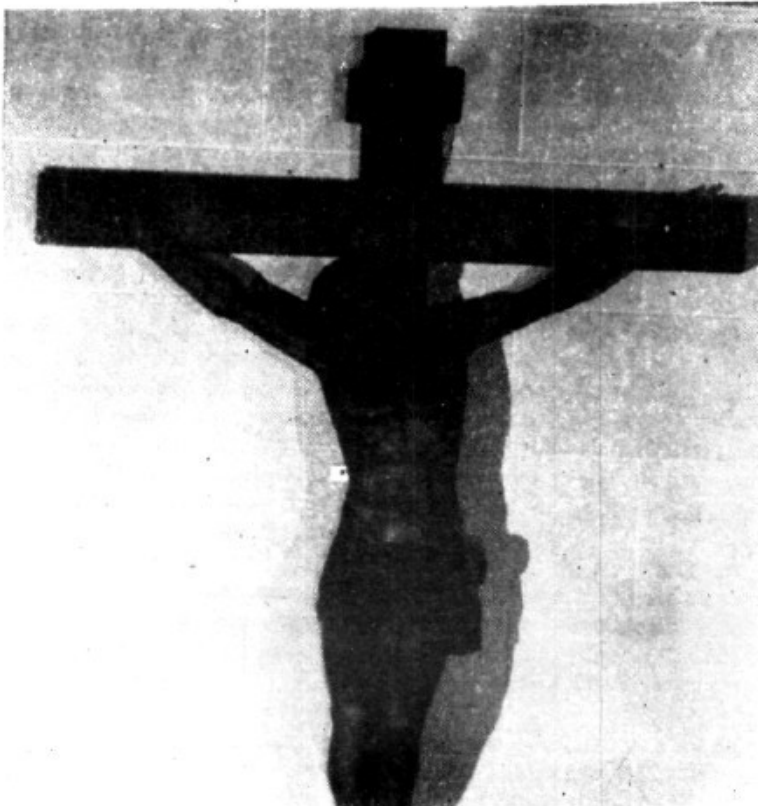
SANT QUINTÍ

La festa és el 31 d'octubre, pel Ripollès, la gent l'invoca perquè faci tornar dòcils els infants que surten un poc rebecs, ploraners i verdencs. El refrany diu, en aquest sentit:

Sant Quintí

fa tornar en sí.

Les mares que tenien infants rars i molt ploraners, els portaven a la vella capella de Sant Quintí i els ajeien damunt la mesa de l'altar, mentre resaven al sant perquè els reduís i els reportés. Com que la majoria dels infants feien rebequeries i malmetien els ornaments sagrats i d'altres elements de l'altar varen aixecar una reixa davant de l'altar, per tal que no fos possible arribar-hi.



ASOCIACION DE PENSIONISTAS DE LA TERCERA EDAD DE ARIANY

Art. 36. De las Comisiones de trabajo.

Cada comisión de trabajo estará presidida por un vocal de la Junta Directiva y al menos por tres socios, designados por la mencionada Junta Directiva de entre aquellos que lo hayan solicitado. Estas comisiones podrán ser:

- De relaciones públicas.
- De visitas a enfermos.
- De excursiones.
- De espectáculos o velada literarias, musicales, deportivas, etc. etc.

Art. 37.- De la comisión Gestora.

La Comisión Gestora es el órgano ejecutivo provisional, constituido para iniciar la puesta en funcionamiento de la Asociación, o la reorganización de la misma, en caso de disolución de la Junta Directiva.

La composición y funciones de la Comisión Gestora serán idénticas a las de la Junta Directiva.

Transcurridos cuatro meses de funcionamiento, la Comisión Gestora celebrará Asamblea General para elegir Junta Directiva, conforme al Art. 22 de los presentes Estatutos.

CAPITULO CUARTO PATRIMONIO Y RECURSOS ECONOMICOS

Art. 38.- La Asociación se constituye sin ningún patrimonio funcional.

Art. 39.- El patrimonio de la Asociación estará formado por los siguientes conceptos.

a) Por cuotas, tanto ordinarias como extraordinarias de los Asociados, cuyo monto será estudiado por la Junta Directiva y propuesta a la Asamblea General.

b) Por las donaciones de cualquier persona física o jurídica.

c) Por subvenciones oficiales que pudieran lograrse.

d) Por los préstamos que en caso extraordinario y previa autorización de la asamblea General, pudiera concertar y concertar la Junta Directiva.

e) Las cantidades de dinero recaudado, tanto por cuotas de los Asociados, de donaciones de cualquier persona, subvenciones oficiales, préstamos y demás ingresos en dinero, deberán ser ingresados en una Entidad Bancaria, en Libreta o Cuenta corriente, que el Tesorero custodiará con los documentos de Tesorería; las cantidades que por cualquier pago tuvieran que extraer



de dichos depósitos serán autorizados mediante firma del Presidente, del Tesorero y del Secretario.

El Presupuesto anual de la Asociación no rebasará la cantidad de ochocientas mil pesetas.

Recibidas las cantidades del Negociado de Acción Social del Consell Insular de Mallorca, para el pago de la instalación eléctrica y mobiliario que hice referencia en el artículo de la última Revista.

El 20-11-88, se hizo la deseada inauguración del Local Social, de esta Asociación, con la asistencia del Presidente del Consell Insular de Mallorca y la Consellera de Acció Social del mismo Departamento, concurriendo los Directivos de varios pueblos del contorno, siendo obsequiados con sangría, coca, empanadas y cocarrois, en abundancia. Animo el ambiente los bailadores y chermias del grupo de nuestro paisano Biel Tovell, le damos las gracias.

Ahora lo que hace falta que todos nos animemos y sigamos adelante con ilusión y así como hemos conseguido el Local Social, consigamos disfrutar del mismo y de otros servicios que sobre la marcha propongan los ASOCIADOS; porque la OBRA no es solo de los que figuran como DIRECTIVOS, sino de lo que proponga la mayoría de los ASOCIADOS. Se estableció desde el principio que se constituyó la Junta Directiva que hoy regenta la Asociación, que salvo fuerza mayor lo impidiera y en tal caso se avisaría, todos los martes primeros de mes por la noche en hora convenida en cada temporada de verano o invierno, se reunirá la Junta Directiva en Sesión Ordinaria y en Extraordinaria todas las veces que hiciera falta, para discutir sobre la marcha de los acontecimientos y asuntos que afectasen a la Asociación, a dicha Sesión tienen la obligación de acudir todos los que forman la Junta Directi-

va y voluntariamente los Asociados que lo deseen y cada uno puede exponer libremente de palabra o por escrito sus puntos de vista, si la proposición o moción lo requiere se puede proponer una Asamblea General convocando a todos los socios proponiendo unas elecciones y discutir y decidir lo que la mayoría apruebe.

Próximamente la Junta Directiva, se propone convocar una Asamblea General para renovar la actual Junta; por lo tanto desde estas líneas invito a todos los asociados pensionistas o mayores de 65 años que quieran ayudar a la Asociación se presenten y se suscriban para formar parte de la NUEVA Junta Directiva, porque hace falta el relevo de los que desean su recambio, así tal vez los nuevos traigan nuevas ideas y la Asociación emprenda la marcha que le hace falta. La Junta Directiva es un grupo de 10 personas, desde el Presidente al último Vocal, todos tienen un cargo y un compromiso, para desarrollar acciones que lleven a feliz término la acción Social de la 3ª Edad.

LA EXPOSICION DE ROPAS ANTIGUAS

La exposición del día de la inauguración del Local Social de la 3ª Edad fue un gran éxito, damos las gracias a todas las personas que expusieron sus ropas, y gracias también a las señoras y señoritas que con su buen hacer supieron colocar cada prenda en su sitio, dando realce a la exposición.

La subvención solicitada de la Consellería de Cultura de la Comunidad Autónoma Balear, todavía no tenemos hoy día de la fecha, 5-1-89, noticia escrita que se nos haya concedido, pero de palabra el Sr. Alcalde, D. Antonio Pascual Ribot, me ha dicho que estaba concedida, esperamos que así sea para que podamos ampliar mejoras en el Local Social.

Jaime Sansó Caldentey.

ENTREVISTA A...



Estam un cop més a aquestes pàgines amb el nostre batle.

Parlar amb En Toni, et dóna seguretat i confiança. Segurament direu: I de què? Idò jo us ho diré: Seguretat de veure que el poble està en bones mans. Pot esser, alguns em tractaran de partidista, però aquests que així pensin, és o bé perquè coneixen poc a En Toni, no coneixen la seva tasca, o bé no estan informats de la moguda que duu i que fa que Ariany estigui molt ben considerat no tan sols a nivell del Pla de Mallorca, sinó inclús, a nivell del Consell Insular, Parlament i Partits Polítics, alguns dels quals, el s'han rifat fins que ell conscientment i després de pensar el que seria millor pel poble, s'ha decantat cap a Unió Mallorquina.

És el President de la Mancomunitat del Pla i com a tal, pertany també a la Coordinadora de Mancomunitats d'Espanya i darrerament, a rel de la seva afiliació a U.M. l'han aficat dins l'executiva d'aquest partit.

Això és en poques paraules, el curriculum de la persona que ens dirigeix. Sembla senzill i malgrat tot, és senzill i dins aquesta senzillesa sense fer renou té ben clar dins el cap el que vol i la manera d'arribar-hi.

Quasi tot això i algunes coses més ens conte a la conversa que segueix.

- Toni, sempre havies defensat que les candidatures independents eren les ideals pels pobles com Ariany. Ara, i amb gran sorpresa hem vist que t'has afiliat a un partit com U.M. A què és degut aquest canvi dins la teva manera de veure la política i quines repercussions pot tenir cara al poble?

Mira, Així com a la passada legislatura els independents eren ben vists, vaig veure que ara es tancaven les portes per tot i vaig arribar a la conclusió de què era precís definir-se intentant cercar sempre el que era millor pel poble. Tenia dues opcions o AP o UM i em vaig decidir per UM. A Mallorca, està demostrat que els partits independents ho passaran malament a l'hora de conseguir duros i els pobles petits com el nostre no poden dur a terme obres importants si no es a base de subvencions rebudes d'alts organismes.

A més, hi havia una altra raó de més pes i és que Ariany vota UM i aquí, sempre ha guanyat aquest partit. Per altra part si dus un poc de nacionalisme

a dins i mires un poc la ideologia de cada un dels partits, crec que era el que combregava més amb les meves idees.

- D'acord, però no creus que després de la dimissió de N'Albertí, UM és un partit donat a desaparèixer?

No ha dimitit. Únicament el que ha passat, ha estat que va haver-hi un congrés i no es va presentar per la presidència, però segueix dins el partit com un militant més.

- Formes part de l'executiva del partit. Quin futur li veus?

El que és més important, és que es mantengui en la seva doctrina nacionalista. Mira, el que és clar, és que dins breu temps esclatarà alguna cosa nova. Sortiran noves forces, se'n juntaran... però el que és segur, és que ha de sortir qualque cosa nova.

- Tot això que dius a què és degut? No són vàlids els partits actuals?

Tots els partits tenen molts de problemes i per ara no hi ha cap partit en perspectiva de majoria i a cap partit li agrada treballar en minoria ja que difícilment es poden dur a terme molts de projectes.

- No creus però que la gent comença a estar cansada i despistada de la política?

- La gent, està cansada perquè te n'adones de què no tot és el que et pensaves i que hi ha molts de grups que només treballen moguts per interessos i això realment cansa.

- Quin creus que és el ideal polític a nivell de poble?

El que és ideal, és una candidatura independent, però fent una jugada que canviàs l'estructura de poder a Ciutat, en el sentit que les candidatures independents fossin capaces d'unir-se per fer una candidatura de totes les independents en vistes al Parlament de les Illes. No guanyaríem les eleccions, però seríem els que decidiríem; controlaríem el Consell que és l'orgue dels ajuntaments.

Això sembla una utopia, però ens estam movent més del que molts pensen i pot esser que en un futur no llunyà aquesta utopia es convertesqui en realitat.

- Creus que els pobles estan infravalorats?

Crec que ara es comencen a valorar.

- No creus que ja serà tard?

Potser, però per altra part, mai no és tard si arriba. Fins ara, valoraven cada poble segons els vots que tenia, però ara estan canviant i ens valoren de distinta forma, perquè som part de les Illes i la font de Mallorca.

- Potser que estiguem dins un circuit viciós? La gent fuig dels pobles perquè no hi ha infraestructura i per altra part no es crea infraestructura perquè no hi ha gent suficient?

Pens que només en podem sortir amb la unió de tots els pobles. De moment, tenim la Mancomunitat del Pla que es mou molt i està integrada per 13 pobles del Pla de Mallorca. A hores d'ara, és una Institució que és prou coneguda on tots lluitam per la

mateixa causa que és sortir d'aquest pou que sembla estam abocats els pobles de l'interior de l'illa.

- I quins remeis teniu com a més urgents?

Ara la Conselleria d'Economia, fa un pla de desenvolupament d'aquesta comarca. Som conscients de què tots els partits polítics estan disposats a no regatejar esforços per desenvolupar el Pla. Té en compte que nosaltres mateixos, poc podem fer. El Pla de Mallorca, només es pot salvar a base de fer fortes inversions que lògicament no estan a l'alcanç dels pressuposts d'un Ajuntament de poble petit.

- Tal volta una d'aquestes inversions era La Marineta, però fa tants d'anys que en sentim parlar que ja ens sembla impossible que un dia es posi en marxa. Quina és realment la situació actual?

La veritat, és que ha duit molta polèmica perquè la gent es sent enganada. S'havia de posar en marxa l'any 79 i a hores d'ara, encara no em vist cap fruit. Personalment, crec que és una solució per un sector determinat però molt reduït. Jo vull fer feina i lluitar perquè es posi en marxa l'any 89; si no s'hi posa, crec que en podem dir adéu i assumir el fracàs per haver confiat en promeses. De totes formes, si es posa en marxa ara no serà com si s'hi hagués posat ara fa deu anys, ja que la gent que estava il·lusionada llavors, ja mira més cap a la jubilació que cap a la feina.

Avui en dia, no es pot pensar en salvar Ariany, Petra, Sant Joan, ... etc., sinó que hem de pensar en salvar el Pla de Mallorca, ja que tots estam iguals. Fa tres anys això que dic ara era impensable però ara és la crua realitat. S'està parlant de fer per la comarca un polígon industrial i també una planta de tractament de productes agrícoles. Jo tenc la il·lusió de què aquesta es pogués instal·lar a Ariany amb tot el que això suposaria en quant a feina pel nostre poble, però és un assumpte que encara està molt verd i pel qual hi haurà molta lluita pel que suposa.

- No fa molt, els arianyers quan obrírem els diaris ens vàrem sorprendre al veure unes declaracions teves on deies que hi havia un projecte a Ariany

de fer un hotel, un camp de golf i un museu. Que em dius de tot això?

Seria una sol·lució, però fa falta gent amb duros i ganas d'invertir. La veritat és que hi ha hagut gent interessada, però no hi ha res en firme; quasi tot el que va sortir va esser un muntatge d'una periodista.

- Passem ara a un assumpte un poc espinós: el Metge. Que em pots dir de tota aquesta moguda que hi ha hagut amb D. Tolo i que ha acabat amb la suspensió per quatre mesos de sou i feina?

Per part de l'Ajuntament, no hi ha cap problema. Vàrem rebre una notificació de què el suspènien aquest temps i que ens enviaven aquest que tenim ara. És tot el que puc dir.

- Però no creus que ens hauríem pogut estalviar aquesta situació a la qual ens hem vist abocats així de cop i resposta?

No s'hauria pogut fer res més. Es varen recollir unes firmes i s'enviaren a l'Insalud, però de totes maneres, et diré que aquest apartat dels metges, no és competència de l'Ajuntament sinó de l'Insalud. Nosaltres el que podem fer, és cursar queixes i així i tot, no tenim perquè fer-ho nosaltres, sinó que qualsevol pot cursar-les directament.

- I que me'n dius de la Residència pels vells. He sentit comentaris de què tot depen d'una firma teva i que no la vols posar. Què hi dius a això?

El que et puc dir, és que és un compromís electoral meu i al final hauré de donar comptes si no l'he duit a terme. Necessitam ajudes, ja que difícilment amb el pressupost que tenim la podem fer. El que no podem fer, és hipotecar tot el poble per una residència ja que hi ha moltes altres necessitats.

- D'acord, però també molts diuen que en lloc de gastar els doblers al Camí de Sa Marquesa, més hauria valgut començar la Residència?

Pot esser l'opinió de qualcú. Era una subvenció d'un Pla d'Obres i Serveis i a part de què només el podíem invertir al Camí, si ho haguéssim pogut destinar a la Residència, no hauria bastat ni per fer les sabates.

De totes formes, és molt difícil esser neutral i ten en compte que aquí

hi ha molta gent tancada d'idees i només pensa amb el que és seu. La gent no està acostumada a pensar en col·lectiu i només pensa en ella. N'hi ha que inclús tancaríen les escoles con tal de fer la Residència, clar com que ells no tenen ni nebots ni néts, l'únic que els importa és el que a ells els toca i això no és això. El pressupost de l'Ajuntament, si l'haguéssim d'invertir a la Residència suposaria deixar les obres del poble com a mínim durant set anys i ja em diràs si podem abandonar tot un poble per una obra que és veritat que és important, i que em preocupa més que a tots ja que com t'he dit és un compromís meu electoral, però també ja t'he dit que no per això hipotecaré a tot el poble. A més, també és molt important, si no més, assegurar el futur dels joves.

- Llegint la premsa diària, veiem que tenim molts de problemes. Que penses de tot això?

Pens que fa falta molta objectivitat als corresponents, i només escriuen el que els interessa de la seva parcel·leta.

- Què em pots dir de la legislatura actual?

Funciona bé. Políticament funciona. Els acords es prenen generalment per unanimitat i la veritat és que em sent satisfet. La meua il·lusió seria fer més coses però només feiem el que podem ja què per tot s'ha de menester molts de doblers i són limitats.

- I l'oposició, com es porta? Existeix o únicament és decorativa?

Fa bona feina. Recolza el que és recolzable. La veritat, és que es comporta bé. No hem hagut de prendre sol·lucions en solitari ni hem hagut de fer res d'amagat. És una oposició molt digna i crec que això va bé pel poble.

- I ja per acabar, que esperes de l'any que ve?

Que sia millor que el 88 sobretot per l'economia del poble. Per començar, pareix que hi haurà més naixements que és sempre una esperança pel poble. I per altra part, dir que nosaltres seguirem fent la nostra tasca condicionats a les possibilitats, per intentar fer anar el poble endavant.

* Començam aquí una sèrie d'articles de D. Sebastià Rubí, e.p.d., que ens va deixar a la redacció d'"Ariany" sobre el nostre poble.

(1)

LA IGLESIA EN ARIANY

Ens parla la història vella d'un Alberg i un Marquesat, i ja abans, d'una Capella, modest fogar estimat de gent senzilla estimat que del camp treia el seu guany.

Al diligente escritor y cronista oficial del municipio de Petra, R.D. Francisco Torrens y Nicolau, debemos las primeras noticias escritas sobre la iglesia de Ariany. En sus inéditos APUNTES históricos dice lo siguiente:

Los Cotoners construyeron una casa albergue que todavía existe con el nombre de S' Auberc, y una iglesita en sus inmediaciones que dedicaron a la Virgen de Atocha, cuya imagen trajó de Madrid el noble prócer D. Marcos Antonio Cotoner.

La primitiva Capilla de Ariany data de 1570, (al parecer estaba dedicada a N^a S^a de las Nieves) según unas notas que obran en el Archivo parroquial de Petra. El Obispo D. Diego de Arnedo, facultó al entonces Rector de Petra, Dr. Francisco Gual, para bendecirla: "*Fuit concessa licentia Rdo. Rectori de Petra, benedicendi dictae capella et celebrandi cuicumque presbo. in ea completis superioribus dictae capellae ordinationibus*" (Lib. Ord. XXVI sep. anni 1570).

Las ordenaciones a que se refiere la precedente disposición, son las siguientes, traducidas al castellano:

a) Que se pongan en el altar, dentro el término de un mes y bajo pena de dos libras (moneda mallorquina) una nueva coriacea (tapete de cuero) y que se fije en el mismo sitio donde existe, el ara portátil.

b) Que se haga una cajita decente para custodiar los corporales, dentro quince días, bajo pena de treinta libras.

c) Que se concluya la casulla de dicha Capilla, dentro de ocho días, bajo multa de veinte libras.

Estas ordenaciones fueron dadas en 26 de septiembre de 1570, y desde entonces la Capilla de Ariany fue obje-

to de la visita Pastoral de los Obispos o de sus delegados.

La primitiva Capilla fue posteriormente sustituida por una iglesia más capaz, obra de los Marqueses de Ariany. Al levantar el hoy vetusto y ruinoso edificio del Auberc o albergue de los numerosos labriegos del Marquesado que acudían a pagar sus tributos a los nobles Cotoner, levantaron también un templo más capaz para celebrar en él los divinos misterios, no lejos del citado edificio. Contigua a la Casa de Dios construyeron una modesta casa para residencia del pastor de aquellas almas.

Dicha iglesia ocupaba lo que tres Capillas laterales, desde el portal mayor hasta el arco que separa el crucero. Ignoramos fechas de dicha construcción. Únicamente sabemos que el reloj de sol, colocado en la esquina del templo, lleva la fecha de 1792, y que el último traste de la bóveda quedó terminado en 1828, pues se tuvo que derribar la primitiva por amenazar ruina (1).

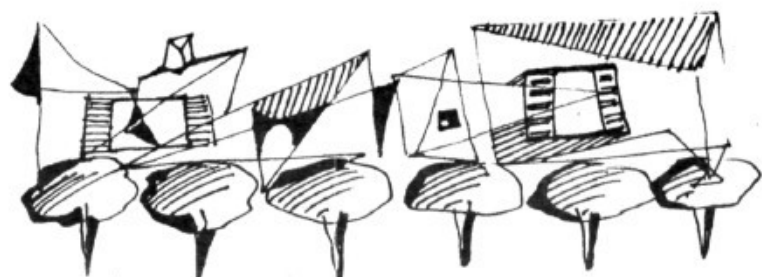
Según Jerónimo Berard "*Mandó construir esta iglesia el primer marqués, trayendo por modelo los planos de la de San Antonio de los Portugueses de Madrid, que la ejecutaron escrupulosamente. Su figura es ovalada sobre 6 pilares áticos estriados, saltos y sencillos, con capiteles estriados, cornijon que sigue toda la iglesia. Bóveda recta ovalada con 6 fajas que resaltan y vienen de los pilares y otra diagonal a la clave en cuyo centro hay un escudo no concluido. En lugar de pedestales se ven zócalos. El presbiterio lleva la misma idea. Todo de piedra de arenisca y de 18 varas de largo y 14 de ancho. Es lástima que toda la Iglesia se*

abra a causa de su curvada construcción, lo que ha obligado a añadirle unos grandes estribos exteriores. Tiene 4 capillas bajo arcos sencillos y sin más fondo que el grueso de la pared. La 1^a del Santo Cristo en un pequeño lienzo, la 2^a la Virgen pintada en tablas antiguas con San Lorenzo y el Bautista a los lados. El Altar mayor es de dos pilares jónicos y definición con escudo de armas del referido marqués, dos testeras de talla con dos liencositos a los lados, todo con colores y perfiles dorados. Unos filetes duplicados que forman portal al camaril, la imagen de la Virgen de bulto mediano, sentada con el Niño, de unos 3 palmos, sobre un pie. La capilla que sigue a la izquierda, es de seis tablas juntas, pinturas antiquísimas con santos de infeliz arte. El San José de la que sigue es también de un gusto ordinario. Junto al presbiterio hay dos tribunas balcones. El púlpito es de madera de nogal muy chico. Su fachada exterior en lugar espacioso, tiene un portalito de dos pilares áticos. Pedestales, cornijón y remate circular, todo de la misma piedra. El lugar está en pareja alto, pedregoso y árido, pero sus cercanías son tierras húmedas, fértiles y enfermizas por un torrente de mala calidad que tiene más hacia el Norte que llaman de Son Bauló. Va allí los días de fiesta a celebrar uno de los clérigos de Petra.

Jerónimo Berard".

(Manuscrito de la Biblioteca March)

(1) Probablemente en el Archivo de los Marqueses se hallarán más datos referentes a la iglesia.



Su titular, como adelantamos ya, es N^a S^a de Atocha. Su imagen fue traída desde Madrid por su gran devoto D. Marcos Antonio Cotoner quien, a imitación de reyes y príncipes la tuvo siempre en gran estima, y como los misioneros que le levantaban santuarios, quiso también levantarle un templo. Fue el primero en venerarla como Patrona del marquesado, y los primeros en cuidar de su culto, los vecinos ariañenses Pedro Ribot y Bernardo Sansó.

Carcomida por completo esa imagen madrileña fue sustituida por otra, obra del escultor palmesano, D. Miguel Arcas. El 1^o de septiembre de 1899, siendo Vicario D. Juan Riera Moragues, natural de Petra, fue bendecida. Apadrinaron la nueva escultura los consortes D. Sebastián Caldentey Darder y D^a Teresa Alesau Nogués, piadosos donantes de la misma.

D. Miguel Aulet fue el apoderado de la Excm^a. Sra. Marquesa de Ariany en todo lo referente al Oratorio y demás bienes que aquí poseía. Su cargo duró desde 1839 hasta 1859, y en este tiempo estuvieron encargados del Oratorio los Presbíteros D. Antonio Vadell y D. Lorenzo Esteva.

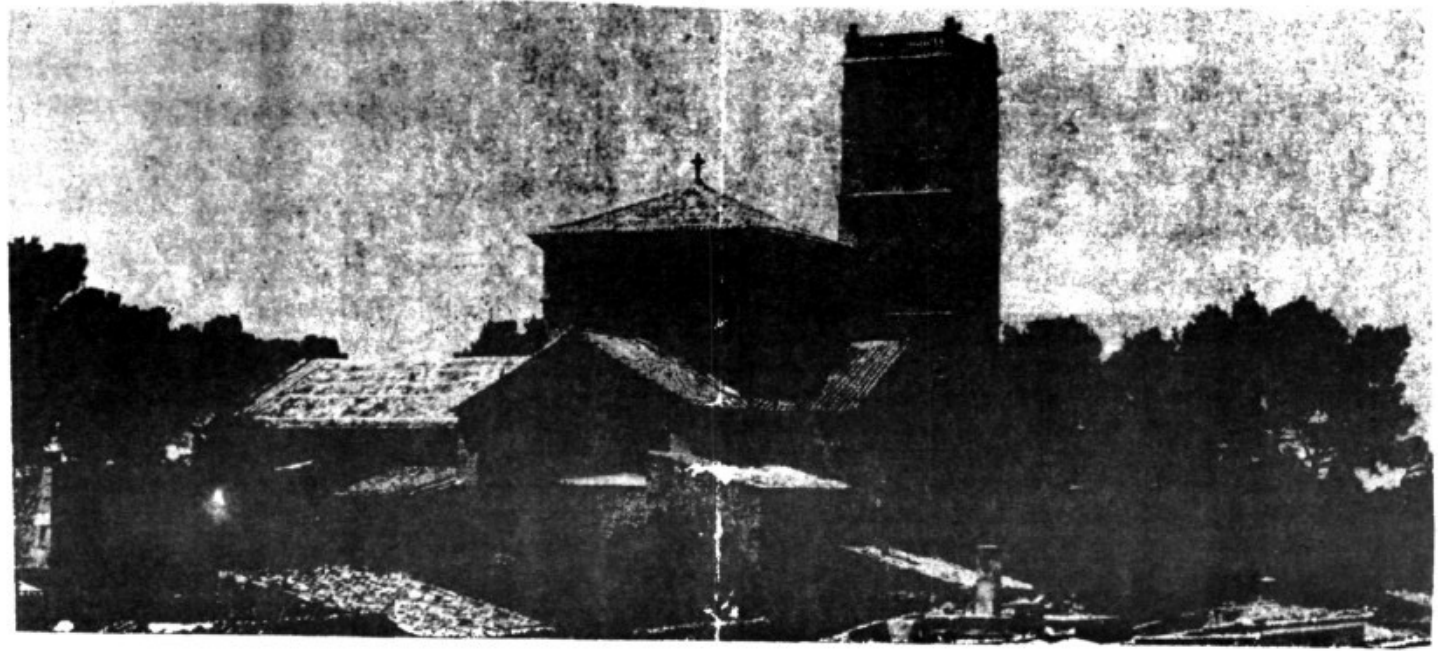
En 1944, con motivo de las fiestas patronales de N^a S^a de Atocha, por vez primera se hicieron estampas de dicha imagen. El dibujo se debe al pintor D. Bernardo Ribot Genovard, abogado e hijo de Ariany; representa a la Virgen entre nubes, sobre una viñeta que sirve de marco a una miniatura del templo parroquial. Los *Obrers* de la Virgen las repartieron por las casas del lugar, al salir después del Oficio a *fer les taules*.

El 30 de marzo de 1952 visitó Ariany D. José Cotoner Verí, Marqués de Ariany. Llegó a la hora del Oficio Mayor y asistió al mismo juntamente con el Alcalde. Durante su breve estancia habló con la gente del pueblo y visitó entre otras la casa y familia de su antiguo administrador *l'Amo En Pere Pollo*, donde fue obsequiado. Antes de regresar a Palma pasó a venerar a la Virgen de Atocha, ante la cual cantóse la Salve, como se hiciera por la mañana después del Oficio. (Cfr. Diario "Balears" del 1^o de abril de 1952)

El 31 de Agosto de 1952, festividad de la Patrona, el Sr. Marqués, la Sra. Marquesa Desbrull, D^a Carmen Cotoner Cotoner y otros invitados asistieron a la Santa Misa. Tanto a la llegada como a la despedida fueron agasajados por numerosos vecinos. (Cfr. Diario "Balears" del 7 septiembre de 1952)



(Continuarà)



ESPORTS

Com vos vaig dir la passada fulleta aquest nombre aniria dedicat al futbol si no hi havia altre esdeveniment que valgués la pena esmentar, i aquest no s'ha fet esperar, un nou torneig de futbol per Nadal, ja que és un temps que l'activitat esportiva és morta; i bé, més endavant tocarem aquest tema amb

més intensitat, però ara el que convé és començar parlant de futbol, concretament de la S.D. Ariany. Doncs bé, si miram la taula de classificació de la tercera regional (Grup B) hi trobam el nostre equip encara que no molt ben situat, sí millor que anys enrera ja que mai a l'acabament de la primera volta (a manca d'un partit) s'havien aconseguit els resultats següents:

3 Partits guanyats, 1 partit empatat i 7 de perduts, amb un total de 11 gols a favor i 30 en contra, i un total de 7 punts i tres negatius. Analitzant un poc més cal dir que el nostre equip es mereix estar al menys un o dos llocs més amunt a la taula, però una vegada els problemes de joc, les lesions i alguns problemes de plantilla (que han estat molt pocs) han acabat tirant per terra el que podia esser una gran campanya, però crec que amb l'ajut de tots encara es podrà aconseguir. Havent dat unes dades un poc més generals anirem a tocar tal vegada el tema més interessant "els resultats", doncs bé la lliga es va començar el dia 9 d'octubre i a partir d'aquell dia foren els següents:

9-10-88

Santanyí 3 - Ariany 2

16-10-88

Ariany 1 - Sancellas 0

23-10-88

Badia C.M.S.S. 5 - Ariany 1

30-10-88

Ariany 0 - Sant Joan 1

6-11-88

Ariany 2 - Colonia 1

13-11-88

Juv. Dep. Inca 3 - Ariany 0

20-11-88

Ariany 2 - Margaritense 2

27-11-88

Montaura 8 - Ariany 1

4-12-88

Ariany 1 - Ca'n Picafort 0

11-12-88

Escolar 3 - Ariany 0

18-12-88

Ariany 1 - Sta. Maria 2

8-1-89

A. Llubí 3 - Ariany 0

I això ha estat tot en lo que es refereix al futbol.

Passant al futbol hem de començar dient que varen esser vuit els equips que varen disputar aquest torneig organitzat pels mateixos jugadors i la col·laboració especial d'En Guillem d'es local. Els equips foren els següents: Willys, Internacionals, Metro, Banquers, Rockers, Pitxis Boys, Charly i s'Estany; quan van començar el torneig tenia ja tres clars favorits que són els primers esmentats, un (Willys) format per un bon grapat de joves jugadors

que saben de què van, el segon un equip que tenia sobre tot molta força i el que és més important molta veterania, i el tercer un equip format per jugadors que encara no han perdut tot el que sabien de futbol, i que al final varen esser els campions, seguits pels Internacionals; el partit del tercer i quart lloc a l'hora de fer la crònica encara no s'havia jugat; cal també fer esment en els darrers llocs, que varen esser pels equips dels Rockers, i per l'equip de Charly tal vegada l'equip que més ganes posava i que més entretenia al públic, gràcies al bon humor de tots els seus components; els trofeus als màxim goletjador i al porter menys goletjat han estat el primer per En Guillem Pasqual (Metro) i el segon per En Xico Más (Willys).

Això ha estat tot per aquesta vegada, esperem que a la pròxima fulleta a més del futbol del nostre equip es pugui parlar d'un altre esport, com aquesta vegada ha estat el futbol.

Adéu Amics i fins una altra.

Tomeu Bauçà Frontera.

PLUVIÒMETRE

SETEMBRE

Dia 14.....	38 l/m ²
" 15.....	8
" 17.....	14
	<hr/>
	60 l/m ²

OCTUBRE

Dia 2.....	5 l/m ²
" 13.....	9
" 19.....	7
	<hr/>
	21 l/m ²

NOVEMBRE

Dia 5.....	8 l/m ²
" 7.....	10
" 12.....	4
" 14.....	16
" 17.....	8
" 19.....	14
	<hr/>
	60 l/m ²

DESEMBRE

Dia 1.....	6 l/m ²
" 2.....	3
" 14.....	4
	<hr/>
	13 l/m ²

Durant l'any 1988 tan sols ha plogut a Ariany un total de 439 l/m²



ARIANY

Revista Local Independent

Adreça: Forà, 14. 07529 Ariany

Telèfon: 56 12 37

Imprimeix: "Apòstol i Civilizador" Petra.

Dipòsit Legal: PM 207-1971

Col·laboren:

de Pensionistes de la 3^a edat d'Ariany, Margalida Taberner Ribot.

Fotografia: Joan Ferrer Ramis

Redacció i Montatge: Gabriel Frontera Mestre, Maria Mestre Ribot,

Jaume Taberner Ribot, Catalina Pont Julià, Joan Molinas Julià

Nota: La Revista no s'identifica amb els diferents escrits que en ella apareguin, aquesta expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PRENSA LOCAL

PENSAMENTS

- Mil vegades una mentida, es converteix en realitat.

(Goebbels)

- No parl per parlar, perquè sé que hi ha gent que no escolta per escoltar.

(Camilo Sesto)

- És absurd parlar de problemes, abans de plantejar-los.

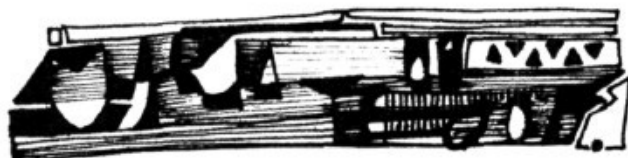
(Diego Fabri)

- A vegades, no fas res perquè no pots fer molt. Més val fer alguna cosa.

(Michel Quoist)

- Tenir una idea, no és res, cal realitzar-la.

(Guy de Cars)



RACÓ POÈTIC

La sesta, tan corrent a n'aquesta època de l'any, fou magistralment cantada a un poema per Gabriel Alomar que a continuació transcrivim:

Tota sola és la Natura
i a l'entorn tot calla i dorm...
Al lluny se perd la gran planura.

Dolça pau del cel davalla;
cau del cel l'ensopiment:
Tot s'acluca; tot dorm; tot calla.

I el bes del cel flamejant de migdia
beu amb deliqui el terror enamorat.
En aquesta ombra, d'amor s'hi somnia
entre les garbes, costat per costat.

La feineria falç descansa,
canta enfora l'oratjol,
i una boira, per tot, va alçant-se.

L'esperit retut decau
sense pietat, el sol abrasa;
tot és somni i repòs; tot pau...

I el bes del sol flamejant de migdia
beu amb deliqui el terror enamorat.
En aquesta ombra, d'amor s'hi somnia.
Entre les garbes, costat per costat.

La vista es mor dins l'espai...
Pel bosc llunyà canta el vent...
La terra tomba en desmai...
L'ànima fuig dolçament...

SABIES QUE...?

- La paraula més antiga coneguda documentalment a la llengüa castellana és "queso"...

- El primer llibre que es va imprimir a Espanya, fou "Obres i trobes en llahor de la Verge Maria" d'Ausias March, l'any 1474 a València...

- Una aspirina dins un gerro amb flors allarga la duració de les mateixes...

- L'any 1886, John Pemberton, va inventar la fórmula màgica de la Coca-Cola...

IDÒ ARA JA HO SAPS!!

TEST CULTURAL

1) L'any passat fou any d'olimpiades i es celebraren a Seul, però saps on es celebraren les primeres Olimpíades?

- París.
- Roma.
- Olimpia.
- Barcelona.

2) Hi ha una pel·lícula espanyola, que fa uns anys va guanyar un oscar. Sabries dir el títol?

- Bearn.
- Mater Amatíssima.
- Volver a Empezar.
- El Lute.

3) Sabries dir on va néixer l'escriptor Salvador Galmés?

- Sant Llorenç.
- Son Servera.
- Artà.
- Manacor.

4) Hem sentit parlar molt darrerament del camí de Sa Marquesa. Aquest camí, unia les cases de s'Auberg amb una altra possessió dels Cotoner, sabries dir de quina possessió es tracta.

- Son Sureda (Manacor).
- Montblanch (Maria).
- Defla (Sineu).
- Son Guineu (Ariany).

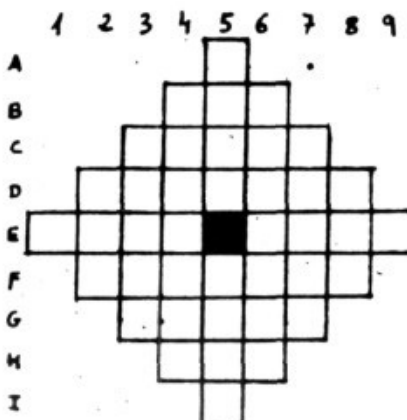
5) Qui va compondre la peça musical "El amor Brujo"?

- Berlioz.
- Granados.
- Falla.
- Albeniz.

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS.- A) Consonant. B) Pedra petita. C) Camp sembrat de faves. D) Pasta cuita de farina, farcida de carn, peix o verdura (Pl.). E) Mamífer carnívor. Fill ó filla de l'oncle o de la tia (Rev.). F) Esquilla petita que duen penjada al coll certs animals. G) Qui ven loteria. H) Poc freqüent. I) Consonant.

VERTICALS.- 1) Consonant. 2) Mollusc amb tentacles. 3) Que es fa sense gaire treball o esforç. 4) Poble mallorquí. 5) Llegum. Present ind. verb atacar. 6) Qui fa corda o ven cadires. 7) Planta de tronc espinosos i que fa flors (Rev.). 8) Al voltant d'ell, giram tots. 9) Consonant.



LLETRES BARREJADES

Si mires bé entre tanta lletra, i estàs al corrent de la literatura mallorquina, enmig d'aquest quadre, trobaràs el llinatge de 10 escriptors mallorquins.

R E F E R R A J U A
O I U Y T R E A G R
S G A L M E S N B E
S F T L S A O E F T
E B N U I L O R V N
L K P L A C X I U O
L J H L F O M E T R
O C L T R V H R A F
D I T G N E M A S D
V I L P O R C E L L

UNA TASCA ACOMPLERTA

El fer les teulades noves de la nostra Parròquia era -des de ja fa molts anys- una feina urgent i ben necessària, donat el mal estat en què es trobaven les teulades d'abans; però, per ser unes obres difícils d'empendre i d'unes despeses molt valuoses, s'anava depasant.

Tot d'una que vaig venir de Rector a Ariany, vaig veure que empendre aquestes obres era més que necessari, i que cauria sobre la meua responsabilitat el dur-les a terme amb l'ajuda de tots.

Tot això era una idea i una preocupació que constantment donava voltes dins el meu cap, i així anava pensant la millor manera de dur a terme aquesta gran tasca. En un principi jo tenia molta por, i per molts de motius. Malgrat tot vaig "posar fil a l'agulla", consultant a persones amigues i de coneixement i de prestigi dins el nostre poble, fent venir també dos arquitectes, per separat, perquè ens donassin la seva idea i ens fessin uns pressuposts aproximats.

Una vegada que els dos arquitectes me varen proporcionar el que jo els havia demanat, seguint les normes de l'Església, vaig fer les degudes gestions per constituir, dins la nostra Parròquia d'Ariany el Consell Parroquial d'Economia, perquè així els seus membres i jo prenguéssim decisions concretes d'una forma conjunta i corresponsable.

Fruit de moltes reunions amb el Consell Parroquial d'Economia i després d'estudiar seriosament les obres esmentades, vàrem acordar i concretar el que millor ens pareixia per començar i poder dur a terme aquestes obres. Així, el dia 8 de Desembre de l'any 1987, festa de la Inmaculada Concepció de Maria, a totes les Misses, vaig informar els arianyer, dinguent-los que havia arribat el moment d'empendre, entre tots, aquesta tasca tan urgent i necessària per així conservar la nostra església parroquial que -com a joia del nostre poble- havíem heretat dels nostres avantpassats. A la vegada una circular del Consell Parroquial d'Economia s'anava repartint a totes les cases del nostre poble, perquè així tots els arianyers poguessin estar degudament informats de la gran tasca que ens esperava. Vàrem demanar a tot el poble d'Ariany la seva ajuda i col·laboració

generosa, en aquells moments, tan necessària, per fer les teulades noves de la Parròquia. Des d'un principi obrírem una llista de DONATIUS VOLUNTARIS, i així, poc a poc, hem anat recaudant tot lo necessari per aquestes obres de les teulades, que en un principi a tots tant ens preocupaven.

La Parròquia, de la renda del Bar Parroquial, ha pogut dispondre d'un milió de pts. Els arianyers -entre donatius voluntaris i algunes col·lectes especials- han aportat la quantitat de 3.119.600 ptes. I el Bisbat de Mallorca ens ha donat una ajuda o subvenció de mig milió de ptes., quantitats aquestes que, en total, sumen 4.619.600 ptes.

I així, mentre el fer totes les teulades noves ens ha costat unes despeses de 3.724.000 ptes., ens han sobrat 895.600 ptes., amb les quals, segons decisió del Consell Parroquial d'Economia, hem continuat les obres parroquials per arreglar el que era més necessari. I així:

a) hem fet l'escala nova del campanar, posant-hi també un arrambador de ferro.

b) hem posat nova la balustrada del terrat del cor,

c) hem enrejolat dues habitacions que necessitaven enrejolar,

d) hem posat en les degudes condicions tota la paret que envolta la Placeta de l'església, que amenaçava ruïna,

e) i volem que el coronament o final de totes aquestes obres de la Parròquia sia enrejolar la sagristia que està encara amb un trespol antic, com si fos una caseta de camp.

Després de tot això bé podem dir que, ENTRE TOTS, hem aplegut una gran tasca difícil i valuosa, ja que "EN LA UNIO ESTÀ LA FORÇA", i així, entre tots, haurem fet una gran millora a la Parròquia d'Ariany, que és la nostra i que, per això, és per a nosaltres la millor.

Vull acabar manifestant la meua satisfacció personal i la del nostre Consell Parroquial d'Economia, i també volem donar públicament les més expressives gràcies i la més completa enhorabona als arianyers.

Mateu Buades Cladera,
Rector d'Ariany.

ESTAT DE COMPTES DE LA PARRÒQUIA D'ARIANY L'ANY 1988

ENTRADES ORDINÀRIES

Col·lectes ordinàries.	489.800
Caixonets (Sant Crist i Mare de Déu)	23.700
Renda del Bar Parroquial . . .	336.000
Ajuda del Bisbat	160.000
	<u>1.009.500</u>

SORTIDES ORDINÀRIES

Reparació i conservació	29.500
Compres per a la Parròquia . .	71.300
IVA del bar Parroquial	36.000
Telèfon i electricitat.	69.922
Gastos de funcionament	36.500
Suscripció al "Full Dominical"	25.000
Gastos festa de S. Antoni	11.000
Escut d'Ariany a Lluc (la meitat)	30.000
A les Monges Franciscanes. . .	18.000
Paga del rector (14 mensualitats 25.000) . . .	350.000
	<u>672.222</u>

LIQUIDACIÓ

Entrades ordinàries	1.009.500	
Sortides ordinàries.	672.222	
Ganàncies 1988.	337.278	
Saldo any 1987.	345.550	
	<u>Saldo actual a 31-12-88</u>	682.828

OBRES DE LA PARRÒQUIA

ENTRADES ESPECIALS

Donatius i col·lectes 1988.	2.727.400
Renda bar parroquial	1.000.000
Donatiu i col·lectes 1987	392.200
Donatiu del bisbat	500.000
Total disponible per a les obres.	<u>4.619.600</u>

SORTIDES PER OBRES

Teulades noves	3.724.000
Altres obres de la Parròquia.	811.900
Total	<u>4.535.900</u>

LIQUIDACIÓ TOTAL:

Entrades per a les obres	4.619.600
Gastos de les obres.	4.535.900
Saldo per a continuar.	83.700
les obres	
Caixa parroquial	682.828
Saldo actual de la parroquia.	<u>766.528</u>



ESGLÉSIA

MOVIMENT PARROQUIAL

DEFUNCIONS

Catalina Melis Genovard, viuda, a l'edat de 72 anys. (Melis)



Bernat Ribot Martí, casat, a l'edat de 80 anys. (Vigili)



Pere Sancho Ribot, casat, a l'edat de 66 anys. (Sanxo)



Francisca Zuzama Martí, viuda, a l'edat de 93 anys. (Teca)



BAPTISMES

Desembre.

Dia 18.- Rafel, fill de Baltasar Sastre Pinya i Margalida Mas Costa.

MATRIMONIS

Novembre.

Dia 5.- Josep Mestre Alzamora amb Maria Ribot Mestre.



Desembre.

Dia 17.- Antoni Mesquida Mascaró amb Cristina F. Caldentey Pascual.



SOLUCIONS ALS PASSATEMPS

TEST CULTURAL

- 1) Olimpia.
- 2) Volver a empezar.
- 3) Sant Llorenç
- 4) Son Sureda (Manacor)
- 5) Falla.

LLETRES CREUADES.

HORITZONTALS. A) F. B) Mac. C) Favar. D) Panades. E) Fosca. (soC. F) Picarol. G) Loter. H) Rar. I) C.

VERTICALS.- 1) F. 2) Pop. 3) Fàcil. 4) Manacor. 5) Fava. Atac. 6) Cadirer. 7) resoR. 8) Sol. 9). C.

LLETRES BARREJADES

R E F E R R A J U A
O I U Y T R E A G R
S G A L M E S N B E
S F T L S A U E F T
E B N U I L O R V N
L K P L A C X I U O
L J H L F O M E T R
O C L T R V H R A F
D I T G N E M A S D
V I L P O R C E L L

La notícia va córrer per tot el poble, *ha vingut un metge nou!*, uns l'agafaren amb sorpresa, altres amb un poc d'indignació, mentre que una petita minoria amb alegria, D. Bartomeu havia estat suspès de exercir com a metge en el nostre poble durant un període de quatre mesos, la causa era una denúncia posada anys enrera per un grup de persones que ja havien manifestat amb pintades el seu desacord amb el metge. Aquesta notícia va caure com un poal d'aigua freda per la majoria de gent, que malgrat tot estava satisfeta amb el metge que teníem; hi va haver una concentració de gent davant l'Ajuntament per cursar una protesta formal, ja que la major part del poble no estava d'acord amb la decissió i posterior suspensió del metge, però ja no hi havia remei; es va promoure una recollida de firmes de les persones que no estassin d'acord, més per donar un suport moral a D. Bartomeu que per fer tornar les coses enrera, que a aquelles hores ja era impossible, la recollida de firmes es va dur a terme pels negocis que voluntàriament es varen oferir per fer tal tasca; mitjançant un escrit es varen remetre les fulles firmades a l'Ajuntament i aquest com a representant del nostre poble les va donar el camí oportú perquè arribassin a l'autoritat competent.

Això és un altre fet que pot donar constància de què el poble d'Ariany no passa de tot, en primer lloc el fet de posar la denúncia i en segon lloc la gran manifestació de gent que es va alçar en contra del fet.

Jaume Taberner Ribot.



Sa Lavola orelluda

- Bones tardes Tonina, que ja tornes esser per enmig? Per tot et veuen!
- *Sí fieta. Venc de ca's metge i l'he trobat molt canviat.*

- Què seràs entabnada! O tan sols no has reparat que no és es mateix? A En Tolo, l'han arrestat i ara en tenim un que nom Rafel.

- *No deu esser aquest melenut que veuen pes poble?*

- Es mateix i sa veritat, és que no hi estam acostumats perquè s'altre era tan i tan remirat.

- *A dir ver no l'enyoram molt a En Tolo, ja que ara tot el dia és per aquí, tant o més que abans.*

- Calla, jo m'estim més En Tolo cego que En Rafel amb tots es sentits!

- *Idò jo m'estim més En Rafel begut que En Tolo clar!*

- Res deixeu anar, ja sabem que damunt gusts res hi ha escrit i que tot es despatxa, cadascú que vagi a qui vulgui.

- *Parlant de tot, què no anares a s'excursió?*

- Quina excursió?

- *Punyeta! no siguis xepadota! a sa des vells. Hi havia dos autocars plens. És molts que no te'n temessis!! A aquesta no pagaven res i a aquestes sempre t'hi apuntes!*

- És que ja no hi pensava. Saps que s'han torbat aquesta vegada!

- *Hi ho crec que et sap greu haver-te perdut aquesta panxada de franc, perquè i xerrant malament, donaren un dinar de cullons de mico!*

- No en parlis més. Jo que vaig pegar de xulla torrada amb olives pansides. No me'n puc donar passada de què tan sols no m'ho fessis a saber.

- *Tampoc veres es lletreros que hi havia per tot arreu? Què et creus que som es saig per anar a fer crides?*

- No, no em crec jo que siguis es saig. Així mateix, m'he temuda que ja en tornam tenir i ben jove i curro!

- *Ell ho eren tots joves i curros es qui s'hi presentaren. Per cert, que fins i tot hi havia una dona, i un de fora vila.*

- Què devia tenir bo aquest per la Sala perquè el triassin a ell?

- *Que va, jo crec que anava ben preparat, encara que aquest dóna sa talla i així es podran aprofitar ets uniformes des vell!*

- Call! no crec jo que sia per això!

- *Saps a on vaig ara? Idò a veure es "pegat foradat" que diuen que han possat en es Camí de Sa Marquesa.*

- Pegat foradat? I qui s'ha fet mal?

- *Mal ningú, que no te n'has temuda de s'arrambador que han fotut? Més que un arrambador pareixen retxats per tancar un corral de bous.*

- Fa estona que no vaig per allà dalt.

- *Idò tampoc no deus saber que ja han acabat ses teulades de l'església. Aquest Sant Gaietà saps que n'ha feta de feina! Saps que l'han invocat!!*

- Punyeta! està més amunt que la Mare de Déu d'Atocha! Almanco l'anomenen més!

- *Però la Mare de Déu és sa Patrona, no fotis!*

- Idò quasi no la invoquen. Però sia el que sia, el que és cert és que ses obres a part d'anar bé no han estat cares ja que han sobrat doblers i no volen que treguin floridura perquè pens que volen fer un excusat i fins i tot enrajolar es campanar.

- *En podrien deixar un parell per comprar estufes. Fa una fredor dins l'església, que s'altre dia m'hi reben-taren ses sedes i em vaig passar tota sa missa gratant.*

- Què no saps sa darrera?

- *Déu sap! Tu sempre en duus de fresques.*

- Idò ara diuen que el Pare Serra, va néixer a Ariany. El que va passar, és que com que a Ariany encara no hi havia capellà, el dugueren a batiar a Petra, i ara el s'ho han fet seu.

- *Cap com aquesta! I si fos veritat?*

- Escolta! De més verdes n'han madurades. Jo no ho trobaria gens raro, perquè aquests petrers són el dimoni. Ja se'n dugueren sa biga travessera de nord des Pou Jurà, per fer mobles de la Sala i no trobaria de més que s'enduguessin a En "Ginebró".

- *Ai, ai, saps que ets de mal pensada!*

- No hi ha res de mal pensada. Això ho hem de mirar. Però, val més mirar-ho quan es batle de Petra hagi pagat es frac que es va fer per anar a Roma.

- *Es frac?*

- O no ho saps? No, hi va sortir pes diari! Va comprar un frac i ara cerca qualcú que li pagui i si es destapa que el Pare Serra era d'Ariany, l'haurèrem de pagar nosaltres.

- *A no! Ja mos han fet pagar massa pics es plats romputs. Saps què? Què faci una colecta per pagar-ho.*

- O millor, que vengui s'exclusiva de ses fotos a una revista d'aquestes que xerren de tothom.

- *Això es diuen revistes des "Corason".*

- Parlant de revistes, i sa Fulleta, que ja no pensen fer-la aquesta gent? Jo no sé quin temps fa que no en veig cap.

- *Deien que la volien treure per Nadal per poder posar es resultats de ses rifes, que per lo vist n'hi havia moltes pes poble.*

- Ara que ho dius jo no he mirat es meus tickets, perquè en tenia d'un parell. Només em falta saber es de sa panera de ses missions.

- *Idò val més els esqueixis, no fos cosa que també en tenguessis un des guanyadors i ja serien tres que l'haurien treta.*

- No sabia res, perquè es diari, no va posar res de tot aquest truí.

- *I tu que ets d'aquestes que pensen que es diari ho diu tot. Només diuen lo que convé. Resulta, que la varen treure dos al mateix temps però només l'han donada a un i s'altre no ha tastat ni sa mistela.*

- I ara que dius? No sé si t'he de creure. Devia de tenir bo aquest ja que no pareix que sia de lo més acertat. Rellamps, aniré ben esquivat a tornar comprar billets.

- *Parlant de billets, ara vaig a sa botiga a descanviar-ne un parell per comprar torró.*

- No i jo també me'n vaig ja que ses coques deuen esser ben toves i encara no he pegat foc en es forn.

- *Au idò, adéu i molts anys si no mos tornam veure.*

- Molts anys.